

Predmet: Objašnjenje za redovan postupak uz primenu deklaracije u elektronskom obliku

Ovo objašnjenje se odnosi na redovan postupak uz korišćenje aplikativnog softverskog rešenja Uprave carina (u daljem tekstu „Nova aplikativna platforma“) koju je Uprava carina izgradila za potrebe podnošenja i obrade deklaracija u elektronskom obliku. Nova aplikativna platforma uvodi u rad carinske službe upotrebu deklaracije u elektronskom obliku koja, u skladu sa članom 5. stav 1. Carinskog zakona („Sl.glasnik RS“ broj 95/2018, 91/2019-dr. zakon, 144/2020 i 118/2021), predstavlja razmenu informacija između privrednih subjekata i carinskog organa koja se u najvećoj mogućoj meri vrši upotrebom tehnika elektronske obrade podataka.

U ovom aktu navedene su samo razlike, specifičnosti i novine koje donosi rad sa deklaracijama u Novoj aplikativnoj platformi (NAP) dok će sve ostalo, **što je navedeno u važećim objašnjenjima o redovnom postupku uz upotrebu deklaracije u papirnom obliku (u daljem tekstu „po starom sistemu“) biti važeće i za rad sa deklaracijama u elektronskom obliku, u fazama gde je to primenjivo. Naime, posebnim aktom ove uprave bliže će biti razrađeno postupanje carinskog organa u skladu sa važećim propisima u redovnom postupku za deklaracije u papirnom obliku koje se elektronski prosleđuju carinskom organu putem ISCS ili se neposredno dostavljaju carinskom organu u papirnom obliku.**

Što se tiče deklaracija, one će u novom sistemu funkcionisati samo u elektronskom obliku, počev od prosleđivanja od strane carinskih zastupnika, pa sve do arhiviranja. Informatičkim rešenjima (kvalifikovani elektronski sertifikat) obezbeđena je njihova autentičnost. Takođe, s obzirom na izneto, takve deklaracije se neće fizički overavati pečatom, a po prirodi stvari, neće biti potrebe ni za razdvajanjem primeraka za potrebe carine i deklaranta.

Pored deklaracija u elektronskom obliku, sledeća velika novina koju donosi način rada uz primenu NAP je razmena informatičkih poruka između podnosioca deklaracije (po pravilu carinskog zastupnika) i carinskog organa. U nastavku dajemo oznake, nazive i osnovne funkcije poruka:

IE 401- SAGLASNOST ZA KORIŠĆENJE NAP

Za sve carinske zastupnike koji prvi put prosleđuju carinsku deklaraciju na kontrolu carinskom organu u NAP, u cilju omogućavanja daljeg postupanja u aplikaciji, sistem će automatski poslati poruku sa tekстом: **„Kako bi vam bilo omogućeno podnošenje elektronskih deklaracija i razmena poruka putem Nove aplikativne platforme, potrebno je da se prethodno saglasite sa Opštim uslovima za E-poslovanje sa Upravom carina“**. Na poruci se nalazi link putem koga je moguće preuzeti Opšte uslove za E-poslovanje sa Upravom carina kao i Prilog 8 sa opisima poruka koje se primenjuju u NAP. Ukoliko je korisnik saglasan sa uslovima za korišćenje NAP-a, potrebno je da to potvrdi i dužan je da svoju saglasnost potpiše svojim elektronskim potpisom. Nakon što sistem proveri validnost podataka, korisniku će biti omogućen dalji rad u aplikaciji.

IE 415- CARINSKA DEKLARACIJA

Poruka IE 415 je osnovna poruka koju podnosilac deklaracije prosleđuje preko ISCS u NAP i ista sadrži sve podatke koji su po carinskim propisima potrebni za deklarisanje robe u zahtevani carinski postupak i za obračun dažbina. Sve naknadne poruke vezane su za podatke iz ove poruke. Ova poruka je praktično deklaracija u elektronskom obliku koju podnosilac deklaracije prosleđuje u ISCS.

IE 917- GREŠKA U XML STRUKTURI

Ovom porukom ISCS obaveštava podnosioca deklaracije o činjenici da poruka koju je poslao nije formalno ispravna (ne zadovoljava XML šemu).

IE 416- DEKLARACIJA NEISPRAVNA

Ovom porukom ISCS, pre registracije deklaracije, obaveštava podnosioca deklaracije o činjenici da poruka koju je poslao nije poslovno ispravna. Podaci iz poruke IE 415 (podaci iz prosleđene deklaracije) moraju biti popunjeni u skladu sa propisima, u suprotnom je deklaracija neispravna. Poruka IE 416 sadrži podatke o svim utvrđenim greškama.

IE 426- DEKLARACIJA UNETA (REGISTROVANA)

Ovom porukom ISCS **dodeljuje broj deklaracije** čime obaveštava podnosioca da je deklaracija ispravna i uneta (registrovana) u ISCS. Od tog trenutka taj broj postaje podatak kojim se identifikuje konkretni carinski postupak po predmetnoj deklaraciji. Dodelu broja vrši ISCS na nivou carinske ispostave za vrstu isprave u okviru jedne godine.

IE 906- DEKLARACIJA SE NE PRIHVATA

Ovom porukom carinski službenik obaveštava podnosioca deklaracije da se deklaracija ne može prihvatiti, uz navođenje razloga. Kada carinski službenik utvrdi da postoje razlozi zbog kojih se deklaracija ne može prihvatiti najpre u ISCS menja status deklaracije iz UN (Uneta) u VR (Vraćena), a potom iz statusa VR u NAP šalje poruku IE 906.

Izgled poruke IE 906:

<p>DEKLARACIJA SE NE PRIHVATA</p> <p><u>Razlog neprihvatanja:</u></p> <p>1) Roba nije dopremljena ☐</p> <p>2) Roba nije dopremljena nadležnoj carinskoj ispostavi ☐</p> <p>3) Postoje greške koje sistem ne prihvata ☐</p>
--

IE 428- DEKLARACIJA PRIHVAĆENA

Ovom porukom NAP obaveštava podnosioca da je deklaracija sa konkretnim brojem pod kojim je registrovana i prihvaćena.

IE 461- ZAHTEV ZA DOSTAVLJANJE DOKUMENTACIJE

Porukom IE 461 carinski službenik od podnosioca deklaracije traži da dostavi određene isprave. Poruka sadrži tekst u kojem je navedeno koje isprave se traže od podnosioca, kao i rok za dostavljanje traženog. Tražena dokumenta je moguće dostaviti samo fizički, u pisanom obliku. Ova poruka se može poslati u svim fazama postupka od prihvatanja deklaracije do puštanja robe u postupak, ali ne i posle toga. Poruka se može slati više puta.

Izgled poruke IE 461:

Shodno članu 162. i članu 63. Carinskog zakona, potrebno je da dostavite sledeću dokumentaciju:	
TEHNIČKU DOKUMENTACIJU	☐
KUPOPRODAJNI UGOVOR	☐
PONUĐU	☐
PORUDŽBENICU	☐
IZVOZNU CARINSKU DEKLARACIJU	☐
DOKAZ O IZVRŠENOM PLAĆANJU	☐
CENOVNIK	☐
KATALOG	☐
OSTALO	☐
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
Traženo dostaviti carinskoj ispostavi u papirnom obliku u roku od _____ dana.	
Ukoliko niste u mogućnosti da nam dostavite traženo, potrebno je da nas o tome obavestite, kao i o razlozima eventualne nemogućnosti.	

IE 462- RAZMENA INFORMACIJA U VEZI SA POSTUPKOM PO DEKLARACIJI

Porukom IE 462 carinski službenik od podnosioca deklaracije traži da dostavi pojašnjenje podataka iz deklaracije ili da sprovede određenu radnju. Takođe, može se poslati i obaveštenje o nekim činjenicama vezanim za postupak. Poruka sadrži tekst koji opisuje šta se traži od podnosioca, **a po potrebi** i rok za dostavljanje traženog. Tražena pojašnjenja je moguće dostaviti samo fizički, u pisanom obliku. Ova poruka se može poslati u svim fazama postupka od prihvatanja deklaracije do puštanja robe u postupak, ali ne i posle toga. Poruka se može slati više puta.

Izgled poruke IE 462:

<p>RAZMENA INFORMACIJA U VEZI SA POSTUPKOM PO DEKLARACIJI:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____ ROK (<i>opciono</i>)</p>	☐
---	--------------------------

IE 460- OBAVEŠTENJE O KONTROLI

Ovom porukom se podnositelj deklaracije obavještava o tome da će se izvršiti **fizički pregled i/ili uzimanje uzoraka** robe. Ukoliko carinski službenik smatra da je to potrebno, u obavještenju određuje mesto i vreme kontrole.

IE 455- OBAVEŠTENJE O SAČINJENOM ZAPISNIKU

Ovu poruku carinski službenik šalje podnosiocu deklaracije u slučaju kada su kao rezultat provjere (dokumentarne i/ili fizičke) utvrđene nepravilnosti zbog kojih je došlo do izmene podataka u deklaraciji, a nakon što je zapisnik o utvrđenim nepravilnostima sačinjen. Porukom se podnositelj deklaracije obavještava da može doći na carinsku ispostavu radi potpisivanja i preuzimanja zapisnika. Poruka je tipska i glasi: **Zapisnik o utvrđenim nepravilnostima je sačinjen, može se preuzeti na carinskoj ispostavi.**

IE 420- OBAVEŠTENJE O CARINSKOM DUGU

Ovom porukom se podnosiocu deklaracije preko NAP šalje obračun za plaćanje carinskog duga po konkretnoj deklaraciji u PDF formatu, koji je elektronski overen od strane Uprave carina.

IE 429- ROBA JE PUŠTENA/DEKLARACIJA JE ZAVRŠENA

Ovom porukom se obavještava podnositelj deklaracije da su ispunjeni svi uslovi za puštanje robe i da se roba pušta u postupak. Podaci o puštanju robe sadrže sve podatke iz deklaracije koji su bili poslani porukom IE 415, uključujući sve izmene podataka iz deklaracije koje su pre puštanja robe bile odobrene, sve podatke o obračunu carinskog duga, kao i podatke slovnih polja deklaracije. Uz ovu poruku šalje se obrazac deklaracije u PDF formatu koja je elektronski overena od strane carinskog organa i koja sadrži QR kod.

IE 431- IZMENJENA DEKLARACIJA NAKON PUŠTANJA ROBE

Ovom porukom carinski organ dostavlja podnosiocu deklaracije podatke o carinskoj deklaraciji koja je izmenjena posle puštanja robe. Poruka sadrži sve podatke iz deklaracije, PDF format deklaracije kao i broj dokumenta na osnovu kog je izvršena izmena podataka.

IE 599 – IZVOZNA DEKLARACIJA SA POTVRDOM IZLASKA ROBE IZ REPUBLIKE SRBIJE

Ovom porukom izvozna carinska ispostava obavještava podnosioca deklaracije da je roba istupila iz carinskog područja Republike Srbije. Poruka zapravo predstavlja dopunjenu verziju izvozne deklaracije u rubrici B, sa podatkom da je roba istupila.

INTERNE PORUKE:

Interne poruke su poruke između carinskih službenika na ispostavi vezane za rad na konkretnoj deklaraciji.

IN 111- INTERNA PORUKA- NALOG ZA KONTROLU

Ovom porukom carinski službenik zadužen za analizu rizika na carinskoj ispostavi šalje određenom carinskom službeniku nalog za proveru deklaracije. Za ovu poruku upotrebljava se opcija u NAP „PREGLED“

Izgled poruke IE 111:

NALOG ZA KONTOLU

CARINSKI SLUŽBENIK ODREĐEN ZA KONTROLU _____

- PREGLED DOKUMENTACIJE**
- DELIMIČNI FIZIČKI PREGLED**
- POTPUN FIZIČKI PREGLED**
- DELIMIČNI FIZIČKI PREGLED I PREGLED DOKUMENTACIJE**
- POTPUN FIZIČKI PREGLED I PREGLED DOKUMENTACIJE**
- UZORKOVANJE ROBE**

NAPOMENA ZA KONTROLU:

OSTALO :

OPCIJA U NAP „INTERNE PORUKE“:

U ovoj opciji se nalaze sve poruke između carinskih službenika počev od poruke **IN 111 (NALOG ZA KONTROLU)**, zatim poruka o spravljanju dokumentacije, poruka o povećanju stepena kontrole u odnosu na dobijenu sistemsku poruku analize rizika, kao i razmena ostalih poruka u vezi sa konkretnom deklaracijom tokom postupka.

U nastavku će biti prikazan **tok redovnog postupka** kod stavljanja robe u slobodan promet, kao najslabijeg carinskog postupka, s tim da će se izneta rešenja smisljeno koristiti i kod ostalih carinskih postupaka.

PODNOŠENJE DEKLARACIJE I PRATEĆIH ISPRAVA

Podnosilac deklaracije prosleđuje deklaraciju u elektronskom obliku nadležnoj carinskoj ispostavi preko NAP.

ISCS vrši tehničku i biznis validaciju deklaracije, kao i do sada. Ukoliko je rezultat pozitivan, deklaracija dobija broj iz kontrolnika i dostupna je na računaru nadležne carinske ispostave kojoj je prosleđena, sa statusom UN.

Podnosilac deklaracije štampa samo zaglavlje konkretne deklaracije (koje sadrži isključivo podatke iz rubrika od 1-30 deklaracije, kao i broj deklaracije i bar kod) u jednom primerku, za potrebe carine.

Odštampani primerak zaglavlja deklaracije, zajedno sa pratećim ispravama (u jednom primerku) potrebnim za deklarisan carinski postupak, podnosilac deklaracije fizički dostavlja nadležnoj carinskoj ispostavi. To su dokumenta koja će carinski organ arhivirati nakon okončanja postupka, bez overavanja. Izuzetno, u fascikli u kojoj se nalaze navedena dokumenta, mogu se nalaziti još i primerci nekih isprava za potrebe stranke, za koje iz opravdanih razloga postoji potreba za overom od strane carinskog organa (npr. ako se radi o otpisu fakture, overi uverenja o poreklu kod postupka izvoza i dr.). Takođe, treba napomenuti da, ukoliko je u vezi konkretne deklaracije podnosilac deklaracije podneo zahtev za donošenje rešenja u upravnom postupku, dužan je da vodi računa o preuzimanju donetog rešenja.

Specifičnosti vezane za deklaraciju o carinskoj vrednosti – DCV

U skladu sa Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu podnošenja i popunjavanja deklaracija i drugih obrazaca u carinskom postupku („Službeni glasnik RS“, br. 42/19, 51/19, 58/19, 65/19, 74/19, 96/19, 11/20, 43/20, 126/20, 6/21, 49/21, 66/21, 80/21, 129/21, 10/22, 42/22 i 90/22), kod upotrebe deklaracija u elektronskom obliku, propisana je šifra O22 /ostala priložena dokumenta/ za deklaraciju o carinskoj vrednosti. Prilikom prilaganja deklaracije o carinskoj vrednosti u rubrici 44 konkretne deklaracije u elektronskom obliku, podaci se upisuju na sledeći način:

O22/šifra org.jedinice/broj DCV iz evidencije podnosioca/zastupnika i datum/PIB podnosioca/zastupnika.

Primer: O22/11568/111 od dd.mm.gg./PIB

Deklaracija o carinskoj vrednosti DCV se uz deklaraciju u elektronskom obliku prilaže u jednom primerku, u kojoj DCV u rubrici „A“ deklarant unosi broj konkretne deklaracije u elektronskom obliku.

PRIHVATANJE DEKLARACIJE

Na carinskoj ispostavi postupanje po prosleđenoj deklaraciji u elektronskom obliku počinje kada je odštampani primerak zaglavlja deklaracije (koji sadrži broj deklaracije i bar kod) sa pratećim ispravama dostavljen ispostavi i kada je deklarirana roba dopremljena.

Napominjemo da će i u novom sistemu ostati zadatak angažovanih carinskih službenika na carinskoj ispostavi da provere da li su uz deklaraciju priložene sve isprave potrebne za sprovođenje deklarisanog postupka, koje moraju biti navedene u deklaraciji, bez upuštanja u ocenu ispravnosti priloženih isprava. Međutim, ukoliko se utvrdi da neka od tih isprava **greškom** nije dostavljena, to neće biti razlog da se

deklaracija ne prihvati, već će se **posle prihvatanja deklaracije** podnosiocu deklaracije poslati poruka IE 461 kojom će se tražiti dostavljanje isprava u određenom roku.

U skladu sa iznetim, prvi zadatak carinskih službenika je da na računaru prikažu deklaraciju iz NAP (putem bar koda ili unošenjem broja deklaracije u odgovarajuće polje NAP) i da utvrde da li su priložene sve prateće isprave koje su navedene u rubrici 44 deklaracije (ponavljamo, bez upuštanja u ocenu ispravnosti priloženih isprava). Za te potrebe u NAP postoji funkcionalnost „SRAVNjENjE“ čijim aktiviranjem se na ekranu pojavljuju sva dokumenta koja su navedena u rubrikama 44 svih naimenovanja deklaracije. Bez obavljanja ovog zadatka proces se ne može nastaviti. Ukoliko neki dokument nedostaje, carinski službenik će ga označiti i samim tim u NAP kreirati poruku o toj činjenici. Na kraju, prateće isprave se predaju carinskom službeniku zaduženom za analizu rizika na ispostavi (u daljem tekstu “carinski službenik zadužen za AR“).

Ovu aktivnost mogu da vrše svi carinski službenici, prema organizacionim pravilima konkretne carinske ispostave u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu finansija – Upravi carina, a po donetom pisanom aktu šefa carinske ispostave.

Napominjemo da ovaj zadatak ne predstavlja proveru dokumenata koju ima u vidu član 162. Carinskog zakona, već ima smisao da se, u prelaznom periodu do uvođenja potpunog bezpapirnog poslovanja, sravne i obezbede prateće isprave za rad na konkretnoj deklaraciji, za arhiviranje kao i za eventualne potrebe naknadne kontrole nakon okončanja postupka.

Carinski službenik zadužen za AR je carinski službenik, po pravilu carinski inspektor (jedan ili više njih) koji je za to određen u skladu sa organizacionim pravilima konkretne carinske ispostave.

Deklaraciju prihvata carinski službenik zadužen za AR, koga određuje šef carinske ispostave pisanim putem.

Pre prihvatanja deklaracije carinski službenik zadužen za AR proverava:

- da li je deklarirana roba dopremljena;
- da li je deklarirana roba dopremljena nadležnoj carinskoj ispostavi (u skladu sa Carinskim zakonom, Uredbom o carinskim postupcima i carinskim formalnostima ("Sl. glasnik RS", br. 39/2019, 8/2020 i 132/2021 u daljem tekstu Uredba) kao i sa Pravilnikom o određivanju carinskih organa za carinjenje određenih vrsta robe ili sprovođenje određenih postupaka ("Sl. glasnik RS", br. 42/2019, 51/2019, 58/2019.....10/2022 i 42/2022).
- da li su se u fazi UN deklaracije u NAP pojavile greške koje su takve prirode da se deklaracija sistemski ne može prihvatiti (s obzirom da će sve poruke iz ISCS biti vidljive i u NAP).

Ukoliko navedeni uslovi nisu ispunjeni, carinski službenik zadužen za AR će u ISCS, deklaraciju iz statusa UN prebaciti u status VR i porukom IE 906 u NAP poslati obaveštenje podnosiocu deklaracije da se deklaracija ne može prihvatiti, uz navođenje razloga.

Ukoliko su napred navedeni uslovi ispunjeni, carinski službenik odmah prihvata deklaraciju (treba imati u vidu da je ISCS pre njegove akcije izvršio tehničku i biznis validaciju podataka u predmetnoj deklaraciji), deklaracija prelazi u status PH, a sistem podnosiocu deklaracije prosleđuje automatsku poruku IE 428 kojom ga obaveštava da je deklaracija prihvaćena.

Napomena: U ISCS je za obradu E1 deklaracija kreirana opcija **4.1.2 OBRADA PODNETIH E1 DEKLARACIJA** u kojoj se obrađuju isključivo deklaracije u elektronskom obliku koje su u fazi „UN“. Iz ove opcije je moguće uraditi sledeće:

1. za deklaracije E1, za koje je započeta obrada u NAP, izvršiti vraćanje (F17=VR) iz statusa „UN“, a potom iz statusa „VR“ povratkom u NAP, za konkretnu deklaraciju šalje poruka IE 906.

2. za deklaracije E1, kojima je u NAP izvršeno prihvatanje, status „PH“, u ISCS može se nakon prihvatanja, na zahtev podnosioca/deklaranta, izvršiti izmena iz internih razloga (opcija **4.1.3**). Akcije koje su za E1 deklaracije predviđene da se rade u NAP, a to su prihvatanje, uručenje računa, evidentiranje plaćanja i okončanje carinjenja, su u ISCS **onemogućene**.

Polazeći od odredaba člana 5. stav 1. Carinskog zakona, zatim člana 143. i člana 150. stav 1. istog zakona, kao i činjenicu da ovo objašnjenje (kako je u prethodnom delu ovog akta i naglašeno) predstavlja novine i specifičnosti pri postupanju carinskog organa u odnosu na "stari način" sprovođenja pojedinih faza u postupanju carinskog organa pri zahtevanju sprovođenja odgovarajućeg carinskog postupka, ovim putem podsećamo da **redovan postupak podnošenja deklaracije putem NAP omogućava naprednije funkcionalnosti u pogledu primene propisa prilikom prihvatanja deklaracije iz razloga što je u tom slučaju reč o prihvatanju deklaracije podnete carinskom organu u elektronskom obliku**, dok redovan postupak prihvatanja deklaracije **izvan NAP** podrazumeva faze koje se odnose **na deklaracije u papirnom obliku, prosleđene carinskom organu elektronski putem kroz ISCS ili dostavljene neposredno u papirnom obliku carinskom organu, a koje faze u postupanju carinskog organa u toj fazi nisu aplikativno razrađene na način kako to NAP omogućava.**

POSTUPANJE SA PRIHVAĆENOM DEKLARACIJOM

Carinski službenik zadužen za AR, posle prihvatanja deklaracije nastavlja sa radom na konkretnoj deklaraciji.

U ovoj fazi njemu su na računaru, uz deklaraciju, prikazane sledeće poruke koje treba razmotriti:

- interna poruka da nedostaje neki dokument naveden u rubrici 44 (ukoliko je to utvrđeno prilikom sravnjenja dokumenata)
- sve poruke ISCS o greškama i upozorenjima koje su se pojavile kako u fazi UN, tako i u fazi PH deklaracije;
- sve poruke koje su u ISCS stigle preko sistema za analizu rizika (koje se pojavljuju posle prihvatanja deklaracije).

Ukoliko je carinski službenik zadužen za AR internom porukom obavešten da neka isprava iz rubrike 44 nije dostavljena, poslaće podnosiocu deklaracije poruku IE 461 kojom će tražiti dostavljanje isprave u određenom roku.

Takođe, kao što smo napred naveli, pored poruke IE 461 i poruka IE 462 (Razmena informacija u vezi sa postupkom po deklaraciji) je takođe dostupna tokom celog postupka, posle prihvatanja deklaracije, tako da se može poslati ukoliko je potrebno neko pojašnjenje u vezi podataka iz deklaracije i dr.

Dok podnosilac deklaracije ne postupi po poruci IE461 ili IE 462 postupak je u mirovanju. U cilju sprečavanja nastavljanja rada na deklaraciji, pre nego što podnosilac deklaracije dostavi traženo, u NAP je postavljena funkcionalnost koja sprečava nastavljanje procesa sve dok carinski

službenik pored konkretne poruke IE 461 odnosno IE 462, štikliranjem određenog polja ne označi da je podnosilac deklaracije postupio po poruci i da se postupak može nastaviti.

Postupanje carinskog službenika zaduženog za AR **u daljem toku postupka** zavisi od toga da li je nakon prihvatanja deklaracije sistem analize rizika odredio neki stepen provere konkretne deklaracije ili ne.

Ukoliko nema poruke analize rizika i ukoliko carinski službenik zadužen za AR na ispostavi smatra da ne postoji razlog da se odredi stepen provere deklaracije (za donošenje odluke o proveri deklaracije, važi sve navedeno u postojećim objašnjenjima o redovnom postupku koja se odnose na deklaraciju u papirnom obliku) on preko NAP aktivira proces okončanje postupka.

Ako je za carinski dug po konkretnoj deklaraciji položeno obezbeđenje (način plaćanja W), sistem deklaraciju stavlja u status OC, roba se pušta u postupak, a podnosilac deklaracije preko NAP (porukama IE 420 i 429) automatski dobija obaveštenje o carinskom dugu i deklaraciju u PDF formatu koja je elektronski overena od strane carinskog organa i koja sadrži QR kod.

Ako za carinski dug po konkretnoj deklaraciji nije položeno obezbeđenje (način plaćanja A), sistem deklaraciju stavlja u status UR, roba se ne pušta u postupak, a podnosilac deklaracije preko NAP (porukom IE 420) dobija samo obaveštenje o carinskom dugu koji je elektronski overen od strane carinskog organa. Nakon evidentiranja plaćanja od strane carinskog organa, sistem stavlja deklaraciju u status OC, roba se pušta u postupak, a carinski zastupnik preko NAP (porukom IE 429) dobija i deklaraciju u PDF formatu koja je elektronski overena od strane carinskog organa i koja sadrži QR kod.

Napominjemo da u NAP postoji opcija za načina plaćanja A – EVIDENTIRANJE PLAĆANJA. Naime, u toj opciji se nalazi automatski kreirana lista svih carinskih dugova za deklaracije sa načinom plaćanja A. Nakon uplate carinskog duga u NAP se pored konkretne deklaracije pojavljuje oznaka da je dug plaćen. Carinski službenik štikliranjem određenog polja pored konkretne deklaracije vrši evidentiranje plaćanja. Istom akcijom se deklaracija u PDF formatu prosleđuje podnosiocu deklaracije.

Kada podnosilac deklaracije porukom IE 429 dobije deklaraciju u elektronskom obliku u PDF formatu, on može, takođe elektronski, da istu prosledi uvozniku, držaocu skladišta radi podizanja robe i dr.

U svrhu provere autentičnosti i validnosti deklaracije u elektronskom obliku koju NAP prosleđuje u PDF formatu, Uprava carina je obezbedila aplikaciju koja je dostupna na portalu i sajtu Uprave carina pod nazivom **“Validator carinskih deklaracija“**.

Validator carinskih deklaracija pozivanjem PDF-a konkretne deklaracije proverava da li je sadržaj deklaracije kompromitovan, kao i da li se radi o poslednjoj verziji deklaracije.

Napomena: Nakon prihvatanja a pre uručjenja računa odnosno okončanja postupka, u ISCS sa E1 deklaracijama je moguće vršiti sve one aktivnosti, koje nisu predviđene da se rade u NAP, a to su:

- obrada Zapisnika o selektivnom pregledu (opcija **4.2.1**)
- obrada Zapisnika o kontroli JCI (opcija **4.2.7**)
- izmena ili storniranje na osnovu zapisnika (opcije **4.2.2** i **4.2.3**)
- obrada Zapisnika o uzorkovanju (opcija **4.2.4**)
- Izmjena ili Storniranje JCI iz internih razloga (opcije **4.1.3** i **4.1.4**).

PROVERA DEKLARACIJE

Ukoliko je sistem analize rizika naložio stepen provere deklaracije, u NAP će biti dostupna konkretna poruka analize rizika i podatak o carinskom službeniku kojeg je ISCS odredio za vršenje provere.

Ukoliko carinski službenik zadužen za AR na ispostavi odluči da odredi proveru deklaracije (iako sistem analize rizika nije naložio proveru), isti carinski službenik će preko NAP carinskom službeniku koji treba da obavi proveru proslediti internu poruku IE 111 o vrsti i stepenu provere (u opciji NAP „PREGLED“) i fizički mu dostaviti prateće isprave. Ukoliko carinski službenik zadužen za AR na ispostavi odluči da poveća stepen kontrole u odnosu na dobijenu sistemsku poruku analize rizika, unosi u opciji NAP „INTERNE PORUKE“ tu odluku.

Angažovani carinski službenici vrše proveru deklaracije na uobičajeni način, ali uz mogućnost razmene elektronskih poruka koje su napred navedene.

Tok postupka nakon završene provere zavisi od rezultata iste.

Ukoliko proverom nisu utvrđene nepravilnosti, angažovani carinski službenik u ISCS radi Zapisnik o selektivnom pregledu robe (zapisnik za potrebe službe za analizu rizika), a preko NAP aktivira proces okončanja postupka, o čemu važi sve napred navedeno kod slučajeva okončanja postupka kada nije vršena provera deklaracije.

Ukoliko su proverom utvrđene nepravilnosti koje su takve da iziskuju promenu podataka u deklaraciji (nakon čega roba može biti puštena u postupak ukoliko su ispunjeni svi uslovi), angažovani carinski službenik najpre u ISCS radi Zapisnik o selektivnom pregledu (zapisnik za potrebe službe za analizu rizika), a zatim Zapisnikom o kontroli prihvaćene deklaracije u ISCS menja podatke u deklaraciji, na način kao i po „starom sistemu“.

Nakon okončanja zapisnika u ISCS kojim su izmenjeni podaci u deklaraciji, carinski službenik preko NAP šalje poruku IE 455 kojom podnosioca deklaracije obaveštava da je zapisnik sačinjen i da može doći na carinsku ispostavu radi potpisivanja i preuzimanja istog. U NAP je postavljena funkcionalnost koja sprečava nastavljanje procesa sve dok carinski službenik pored konkretne poruke IE 455 (koja se nalazi u opciji „KOMUNIKACIJE“) štikliranjem određenog polja ne označi da je podnosilac deklaracije postupio po poruci tj. da je potpisao i preuzeo zapisnik i da se postupak može nastaviti. Na kraju, carinski službenik preko NAP aktivira proces okončanja postupka, o čemu važi sve napred navedeno kod slučajeva okončanja postupka kada nije vršena provera deklaracije, uz napomenu da u ovom slučaju podnosilac deklaracije preko NAP dobija deklaraciju koja je izmenjena.

Ukoliko su proverom utvrđene nepravilnosti koje su takve da se roba ne može pustiti u postupak, angažovani carinski službenik podnosiocu deklaracije šalje poruku IE 462 kojom ga obaveštava da su nađene nepravilnosti zbog kojih roba ne može biti puštena u postupak, te da će o daljim merama carinskog organa dobiti obaveštenje u papirnom obliku o osnovama na kojima taj organ namerava da zasnuje takvu odluku. Dalja korenspondencija će se takođe obavljati u papirnom obliku.

IZMENA PRIHVAĆENE DEKLARACIJE

U skladu sa članom 151. stav 1. Carinskog zakona **deklarant može na sopstveni zahtev**, posle prihvatanja deklaracije, uz odobrenje carinskog organa, da izmeni ili dopuni jedan ili više podataka u deklaraciji. Izmene deklaracije se ne mogu odnositi na drugu robu, osim one koju je prvobitno obuhvatala.

Stavom 2. istog člana Carinskog zakona propisano je da se izmena deklaracije neće odobriti ako je zahtev za izmenu podnet nakon što je carinski organ:

- 1) obavestio deklaranta da namerava da izvrši pregled robe;
- 2) utvrdio da su podaci čija se izmena traži netačni;
- 3) pustio robu deklarantu.

S tim u vezi, **zahtev za izmenu ili dopunu podataka u deklaraciji**, u skladu sa citiranim odredbama člana 151. Carinskog zakona, **deklarant podnosi u pisanoj formi**.

Ovde posebno ukazujemo na odredbe Zakona o opštem upravnom postupku koje treba imati u vidu pri donošenju odluke o podnetom zahtevu deklaranta za izmenu ili dopunu podataka u deklaraciji, nakon prihvatanja deklaracije, a pre puštanja robe.

Naime, ukoliko su ispunjeni uslovi za prihvatanje zahteva, isti odobrava rešenjem donetim u vidu zabeleške na spisu u smislu člana 142. ZUP-a i vrši izmenu ili dopunu deklaracije u ISCS koristeći opciju „IZMENA JCI IZ INTERNIH RAZLOGA“.

Ukoliko nisu ispunjeni uslovi za prihvatanje zahteva, u skladu sa članom 17. stav. 11. Carinskog zakona carinski organ pre donošenja odluke koja nije u interesu stranke, saopštava osnove na kojima namerava da zasniva svoju odluku podnosiocu zahteva, kojem je data mogućnost da izrazi svoj stav u okviru određenog roka, koji teče od dana kada je primio to saopštenje ili se smatra da ga je primio. Nakon isteka tog roka, carinski organ donosi negativno rešenje u skladu sa članom 136. ZUP-a.

Ukoliko carinski organ vrši proveru deklaracije i utvrdi podatke drugačije od prijavljenih, dužan je da iste evidentirata u ISCS-u kao nalaz kontrole, obradom kroz opcije: „ZAPISNIK-SELEKTIVNI PREGLED“ i „ZAPISNIK O KONTROLI JCI“, a potom i da u ISCS-u izvrši odgovarajuće izmene deklaracije kroz opciju „IZMENA JCI NA OSNOVU ZAPISNIKA“.

Napominjemo da **u izuzetnim slučajevima**, ukoliko carinski službenik uoči određene manje nepravilnosti u deklaraciji (npr. permutovana registarska oznaka, broj prethodne isprave, permutovana težina) izmena deklaracije iz internih razloga može da se izvrši u ISCS-u i bez pisanog zahteva stranke. Nakon izvršene izmene u ISCS-u (koja se automatski preuzima u NAP), carinski službenik porukom IE 462 obaveštava podnosioca deklaracije o izvršenim izmenama. **Međutim, navedeno se ne može primeniti u slučaju kada carinski službenik proverom deklaracije uoči nepravilnosti koje se odnose na podatke koji utiču na obračun duga, na pokretanje prekršajnog postupka, zatim na podatke od kojih zavise zabrane i ograničenja ili druge podatke koji su od uticaja na sprovođenje postupka po podnetoj deklaraciji. U tom slučaju izmena podataka u deklaraciji ne može se izvršiti iz internih razloga već isključivo kroz opciju „IZMENA JCI NA OSNOVU ZAPISNIKA“.**

Specifičnosti vezane za izmenu podataka u deklaraciji

Ukoliko pre plaćanja carinskog duga za deklaraciju koja je u statusu UR deklarant podnese zahtev za izmenu podataka u deklaraciji, izmene se vrše u ISCS. Nakon verifikovanja izmene u ISCS, ukoliko ta izmena utiče na carinski dug, takva deklaracija će nestati iz opcije „EVIDENTIRANJE PLAĆANJA“.

Carinski službenik u tom slučaju u NAP poziva konkretnu deklaraciju i uručuje (novi) kreirani račun deklarantu akcijom „Uruči račun“. Deklarant porukom IE 420 dobija novu verziju obaveštenja o carinskom dugu i ta deklaracija se ponovo pojavljuje u opciji „EVIDENTIRANJE PLAĆANJA“.

Ukoliko se vrši izmena podataka u deklaraciji nakon puštanja robe u postupak (deklaracija je u statusu „OC“), postupak je sledeći:

- **Ukoliko dug nije plaćen**, nakon izmene deklaracije u ISCS, carinski službenik u NAP poziva konkretnu deklaraciju i šalje poruku IE 431. U poruku unosi broj rešenja i deklarant automatski dobija PDF izmenjene deklaracije (npr. verzija 2.) i nov obračun duga. Ukoliko izmenom nije kreiran novi obračun carinskog duga, deklarant dobija samo PDF izmenjene deklaracije (npr. verzija 2)
- **Ukoliko je dug plaćen**, nakon izvršene izmene podataka u ISCS carinski službenik u NAP poziva konkretnu deklaraciju i šalje poruku IE 431. U poruku unosi broj rešenja i deklarant automatski dobija PDF izmenjene deklaracije (npr. verzija 2.)
Kako je u ovom slučaju dug već bio plaćen, tom prilikom se ne formira novi obračun duga, Odsek za carinsko-upravni postupak nadležne carinarnice, kao i do sada, eventualnu razliku duga u odnosu na prethodno plaćeni dug naplaćuje po rešenju, odnosno po donetom rešenju vrši povraćaj duga.

PONIŠTAVANJE DEKLARACIJE

Poništavanje deklaracije vrši se kao i u „starom sistemu“, upotrebom ISCS. Poništena deklaracija prelazi u status ST.

Za deklaracije koje su obrađene u NAP, a koje su poništene, NAP će iz ISCS preuzeti informaciju o statusu deklaracije (ST). Kako se poništavanje deklaracije vrši na osnovu odluke carinskog organa, to u NAP nije predviđeno da se o toj činjenici podnosiocu deklaracije šalje posebna poruka.

SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA POSTUPAK IZVOZA

Za deklaracije podnete za postupak izvoza u NAP, postupak kod carinske ispostave izvoza vrši se na napred opisani način, kao i za uvozne postupke. Nakon što carinski službenik pusti robu u izvozni postupak, carinski službenik štampa deklaraciju sa bar kodom i QR kodom. **Štampaju se samo one izvozne deklaracije nakon kojih se ne sprovodi tranzitni postupak.**

Postupak sa izvoznim deklaracijama kod izlazne carinske ispostave sprovodiće se na isti način kao i do sada, upotrebom ISCS, uz napomenu, da će carinskim službenicima na izlaznoj carinskoj ispostavi, izvozne deklaracije u elektronskom obliku biti dostupne za uvid u NAP.

U skladu sa članom 407. Uredbe izvozna carinska ispostava potvrđuje izlazak robe deklarantu/izvozniku, ukoliko je tu ispostavu o izlasku robe obavestila izlazna carinska ispostava.

Bitna novina koju donosi upotreba NAP je funkcionalnost aplikacije koja se odnosi na potvrdu izlaska robe koju, u skladu sa citiranim članom Uredbe, vrši izvozna carinska ispostava.

Naime, u NAP će biti dostupna automatski kreirana lista svih izvoznih deklaracija po kojima je roba izvezno ocarinjena kod te ispostave, a za koje su razne izlazne carinske ispostave u ISCS potvrdile istup robe. Štikliranjem određenog polja u NAP (koje se nalazi u opciji „OVERA ISTUPA“) pored konkretne izvozne deklaracije na toj listi, u izvoznju deklaraciji će se automatski kreirati tekst u rubrici B deklaracije da je roba istupila iz carinskog područja Republike Srbije preko određene carinske ispostave, određenog datuma i vremena. Istom akcijom će, pored navedenog, podnosiocu deklaracije biti poslata automatska poruka IE 599, a to je dopunjena verzija izvozne deklaracije u PDF formatu koja u sebi sadrži i tekst potvrde izlaska robe.

Ovo objašnjenje dostavlja se u svrhu pravilne primene Nove aplikativne platforme Uprave carina (NAP).

S obzirom da se tokom produkcije NAP **moгу pojaviti dodatne mogućnosti unapređenja i modifikacije ove aplikativne platforme, predmetno objašnjenje podložno je izmenama, te ukoliko dođe do bilo kakvih izmena u funkcionalnom smislu u odnosu na prethodno navedeno sve organizacione jedinice Uprave carina po tom osnovu će biti blagovremeno obavestene.**

(Akt Uprave carina broj: 148-I-030-01-301/2022 od 09.12.2022. godine)